

# PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

## Biológiai és Sportbiológiai Doktori Iskolája

### Minőségbiztosítási Terv

Jelen minőségbiztosítási terv a Biológiai és Sportbiológiai Doktori Iskola (továbbiakban BDI) minőségbiztosítási tevékenységének a PTE TTK-n a doktori képzés sajátos követelményeinek a megjelenítésére szolgál.

A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit és módszereit elsősorban a PTE Doktori Szabályzata (PTE DSZ), a PTE doktori képzésben résztvevőkre vonatkozó pontok a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatból (PTE TVSZ), valamint a BDI működési szabályzata rögzíti. Az alábbiakban részben ezekkel átfedő, részben ezeken túlmutató követelményeket ismertetünk, nem térve viszont ki a kapcsolódó jogszabályokban megjelenő minőségbiztosítási elemekre (elsősorban a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben, illetve a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) kormányrendeletben foglaltakra).

A BDI minőségbiztosítási tervének egyes pontjaival az alábbi minőségbiztosítási elvek kiemelt érvényesülését kívánja elérni:

1. **A szakmai kontroll elve.** A doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesítjük a nemzetközi és hazai szakmai–tudományos közvélemény kontrollját. A hazai szakértők mellett a BDI ezért alkalomszerűen tartósan külföldön élő magyar kutatókat is bevon a disszertációk értékelésének folyamatába. Angol nyelven benyújtott disszertációk esetében a BDI törekszik arra, hogy legalább az egyik opponens külföldi vagy külföldön élő magyar legyen.
2. **A tudományetikai követelmények figyelembevételének elve.** A minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése során érvényesítjük a Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai Bizottságának állásfoglalásait. Állatkísérletes, humán vizsgálatok ill. a genetikailag manipulált organizmusokon végzett és GMO-s munka esetében a kutatómunka csak a megfelelő etikai engedélyek előzetes megléte esetén végezhető el, és az értekezés is csak az etikai engedélyek megfelelő hivatkozásával adható be.
3. **A nyilvánosság elve.** A BDI által alkalmazott minőségbiztosítási rendszer főbb fázisai a szakmai és tudományos közvélemény számára széles körűen nyilvánosak legyenek. A megvédett értekezéseket a BDI a [www.doktori.hu](http://www.doktori.hu) adatbázis mellett a PTE Egyetemi Könyvtárának honlapjáról is korlátozás nélkül elérhetővé teszi, kivéve a titkosított munkákat.
4. **A visszacsatolás elve.** A doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a BDI Tanácsának tagjai folyamatos visszajelzést kapnak tevékenységük színvonaláról és lehetőségük van a tapasztalataik visszacsatolására. Éppen ezért a BDI évnytói, beszámolóí és hivatalos eseményei a tudományos közösség minden tagja számára nyitottak, beleértve a második év utáni komplex vizsga részeként megtartandó munkabeszámolót is. A hallgatók egy választott képviselője részt vesz a BDIT ülésén.
5. **A minőségközpontúság elve.** A minőségirányítási rendszer kialakításával és működtetésével el kívánjuk érni, hogy mind hallgatóink, mind oktatóink igény szintje folyamatosan növekedjék önmagukkal és környezetükkel szemben, ugyanakkor váljon értékrendjük integráns részévé a tudománnyal szembeni alázat, gondolkodásuk egyik alappillére a kezdeményezőkészség és a kreativitás. A BDI közösségének tagjai

ismerik és alkalmazzák a nemzetközi tudomány és tudománymetria trendjeit, beleértve az un. Norvég Lista aktuális változásait is.

6. **A szellemi tulajdon védelmének elve.** A minőségirányítási rendszer hozzájárul ahhoz, hogy az egyetemi doktori képzés a jövőben is álljon teljes összhangban az Európai Uniónak és a Magyarországnak a szellemi tulajdon védelmére irányuló törekvéseivel. A szabadalommal rendelkező hallgatók, amennyiben legalább 15%-ban jogtulajdonosok, mentesülnek a második tudományos közlemény megírása alól a PTE Doktori Szabályzata szerint.
7. **Az egyéni felelősség érvényesítésének elve.** Egy tudományos iskola kialakítása és működtetése csapatmunka, de ez csak akkor lehet sikeres, ha egyértelműen tisztázott, kinek mi a feladata és felelősségi köre a képzés és kutatás folyamatában. Ezért a BDI-ben legalább akkreditációs periódusonként felülvizsgáljuk témavezetőink körét, és szükség esetén változtatunk azon.
8. **A folyamatok dokumentálásának elve.** A doktori képzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról dokumentáció készül. A dokumentáció ellenőrzése a minőségirányítási rendszer alapvető feladata. A doktori képzés egészén belül fontos célkitűzés, hogy a képzésben érintett oktatók adminisztratív terhelése ne növekedjék a minőségirányítási rendszer kialakítása és működtetése folyamán. A dokumentáláshoz kihasználjuk az elektronikus tanulmányi rendszer adta lehetőségeket.
9. **Az esélyegyenlőség elve.** Mivel doktori iskolánkban külföldi hallgatók is tanulnak, figyelmet fordítunk a kulturális érzékenyítésre és az egyenlő elbánásra.

A BDI jelen minőségbiztosítási szabályzata a doktori képzés és a fokozatszerzés öt fázisának szabályozásán keresztül kívánja elérni, hogy a BDI egészének minősége stabil és magas szintű legyen. E kiemelt fázisok: doktori témák meghirdetése, felvétel a doktori képzésre, a hallgatói előrehaladás monitoringja, a komplex vizsga letétele, illetve a PhD fokozatszerzés követelményeinek teljesítése a védési eljárás megkezdése előtt.

## **1. Doktori témák meghirdetése**

(1) A BDI évente (január-február) **témajavaslatokat** kér be a témacsoportok vezetőitől, valamint az együttműködő szervezetektől. Az egyes témajavaslatokhoz meg kell adni a **témavezető**k adatait is. A témavezetőkkel szembeni általános követelmény, doktori fokozatuk megszerzésétől számított legalább 5 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkezniük, illetve egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 4 doktorandusz munkáját irányíthatja (társtémavezetés 0,5 értékkel számítandó). Az általános feltételek felett mind a doktori témát, mind pedig a témavezető személyét a BDI Tanácsának (BDIT) jóvá kell hagynia.

(2) A témavezetőkkel szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói meg kell haladják a BDI fokozatszerzéshez előírt követelményeit. Ennek ellenőrzését a PTE TÉR tudományos paraméterekre vonatkozó részén keresztül, illetve külsősöknél az MTMT rendszerén keresztül végezzük el.

(3) A BDIT által jóváhagyott, meghirdetésre kerülő doktori témákról és témavezetőkről, valamint a felvételi követelményekről és a BDI-be felvettek névsoráról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a BDI honlapján és az Országos Doktori Tanács nyilvántartásában.

## **2. Felvétel a doktori képzésre**

- (1) A BDI évente (március-április) kibocsátja a felvételi *pályázati felhívást*, amely tartalmazza a témakiírásokat, valamint a doktori képzésbe történő felvétel formai és tartalmi követelményeit. A felvételi meghallgatás (június) célja a megfelelő felkészültség ellenőrzése és rangsorolt felvételi javaslat tétele. A felvételi a BDIT által kijelölt Felvételi Bizottság előtt zajlik. A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó egység részéről (tanszék, ill. külső intézmény).
- (2) A külföldi jelentkezők meghallgatása internetes felületen keresztül történik.
- (3) A Felvételi Bizottság jelentése alapján a BDIT javaslatot tesz a Tudományterületi Doktori és Habilitációs Tanácsnak (TDHT) a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a TDHT hozza és erről értesíti a jelölteket.

## **3. Hallgatói előrehaladás nyomonkövetése**

- (1) A hallgatók tanulmányi teljesítményét és előrehaladását tanévenként a BDIT értékeli a doktoranduszi munkabeszámolók alapján. Az évente megtartott munkabeszámoló tartalmazza a témavezető jelentését a tanulmányi és kutatási eredmények összesített mutatóiról, valamint:
  - a.) az első év végén a hallgatók egy min. 10 oldalas értekezés-előkészítő irodalmi összefoglalót készítenek,
  - b.) a második év végén komplex vizsgát tesznek,
  - c.) a harmadik év végén írásban ismertetik leendő értekezésük legfontosabb tézispontjait.
- (2) A BDIT külön is figyelemmel kíséri a hallgatók tudományos teljesítményeinek azon elemeit, amelyek majd a fokozatszerzési eljárás megindításához lesznek szükségesek.
- (3) a TDHT titkára minden évben értesíti a negyedik féléves hallgatókat a komplex vizsgára bocsáthatóságról az adott félév elején, a nyolcadik féléveseket az abszolutórium kiadhatóságáról, illetve a disszertáció benyújtási kötelezettség legkésőbbi időpontjáról.

## **4. A PhD fokozatszerzés követelményei**

- (1) A doktori fokozat általános követelményeit a PTE Doktori Szabályzata, valamint a BDI SzMSz-e részletesen szabályozza.
- (2) A fokozat megszerzéséhez a PTE Doktori Szabályzat szerint kidolgozott, a biológia szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni. Ezek a követelmények a BDI honlapján elérhetők, nyilvánosak.
- (3) A kidolgozott fokozatszerzési követelményrendszert az Egyetemi Doktori Tanács (EDT) is jóváhagyja. A követelményrendszer kiemelt részeként megjelenő publikációs követelmények EDT jóváhagyásához az EDT – a honlapján nyilvánosságra hozott – általános (PTE szintű) minimumkövetelményeket határoz meg.
- (4) A komplex vizsgák folyamatos felügyelete mellett, a BDI a vizsgatárgyak listáját és témaköreit öt évente felülvizsgálja. Új tárgyak megjelenítése csak a BDIT általi engedélyezés után lehetséges.

## **5. A fokozatszerzés menete**

- (1) A fokozatszerzési eljárás menetét a PTE Doktori Szabályzata részletesen ismerteti.
- (2) A doktori értekezést benyújtás előtt munkahelyi vitára (házi védés) kell bocsátani. A munkahelyi vitára benyújtott értekezést a doktoriskola két tőrzstagja ellenjegyzí, igazolva

ezzel a formai szabályoknak és a publikációs kritériumoknak történő megfelelést. A vitában a dolgozatot két (köztük egy külső), legalább PhD doktori fokozattal és a szakterületen ismert és elismert publikációs tevékenységgel rendelkező opponens értékeli. A vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv melléklete az opponensi vélemény. A munkahelyi vitán minimum öt aktív BDI témavezetőnek, közülük legalább két törzstagnak kell jelen lennie. Az cselekmény értékelését illetően a BDI szabályai irányadóak.

(3) Az értekezés benyújtása után a Bíráló Bizottság elektronikus formában megkapják a teljes eljárási anyagot (a titkár egy példányban ezt magával viszi a védésre). Az opponensek személyét a TDHT hagyja jóvá. A Bíráló Bizottság tagjai az opponensi véleményeket mindkét bíráló beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig legkésőbb a védés előtt egy héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor (legalább 10 nappal a vita időpontja előtt) az értekezés és a tézisfüzet elérhető a BDI honlapján az eljárás lezárásáig.

## **6. Minőségcélok, 2025/26**

A PTE BDI a következő tanévre az alábbi minőségcélokat tűzi ki:

**Minőségcél\_1:** Hallgató elégedettségi vizsgálatok kitöltési arányának növelése a doktorandusz hallgatók körében (mérőszám: kitöltési arány %-ban; célérték: 60%).

**Minőségcél\_2:** A doktori iskola a szabályozó és tájékoztató dokumentumok elérhetősége arányának növelése a doktori iskola honlapján (mérőszám: a hozzáférhető dokumentumok aránya %-ban; célérték: 100%)

**Mminőségcél\_3:** Óralátogatási rendszer felülvizsgálata. A különböző helyszíneken dolgozó és különböző nyelvű képzésekben résztvevők óralátogatási lehetőségeinek optimalizálása: tömbösítés illetve hibrid órák gyakorlatának erősítése, hands-on gyakorlatok végzésének lehetősége. Célérték: minden kötelező kurzus bevonása ebbe a rendszerbe – 100%.

**Minőségcél\_4:** A teljesítményértékelési rendszer felülvizsgálata. A PTE TÉR éves felülvizsgálata kapcsán különös figyelemmel leszünk a doktori képzésben vállalt feladatokra. Jelenleg is megoldatlan a külső helyszínen végzett tevékenység megbízható igazolása. Célérték: 3 eddig figyelembe nem vett tevékenység belistázása.

A PTE BDI indikátorszámait tekintetében az alábbi paraméterekben kívánja javítani teljesítményét:

**Indikátor\_1:** Az adott tanévben négy félév után sikeres komplex vizsgát tevők aránya (legalább 80%).

**Indikátor\_2:** Határidőre fokozatot szerzett nappali tagozatos PhD hallgatók száma a doktori iskolában (a komplex vizsga letétele után 3 éven belül benyújtja értekezését legalább 75%)

Pécs, 2025. szeptember 15.

Dr. Gábor Róbert s.k.  
a Biológia Doktori Iskola vezetője